

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. tammikuuta 2022
(OR. en)

5426/22

LIMITE

ESPACE 2
TRANS 27
EU-GNSS 2
MAR 12
AVIATION 9
RELEX 49
CSC 20

Toimielinten välinen asia:
2022/0005 (NLE)

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	14. tammikuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 9 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välisen Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämistä, tarjontaa ja käyttöä koskevan sopimuksen uusimisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 9 final.

Liite: COM(2022) 9 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.1.2022
COM(2022) 9 final

2022/0005 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välisen Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämistä, tarjontaa ja käyttöä koskevan sopimuksen uusimisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välinen sopimus GPS- (Global Positioning System) ja Galileo -satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämisestä, tarjonnasta ja käytöstä¹, jäljempänä 'sopimus', allekirjoitettiin vuonna 2004. Sopimus tuli voimaan vuonna 2011, kun Yhdysvallat sekä EU ja kaikki sen jäsenvaltiot olivat ratifioineet sen.

Sopimuksen tarkoituksena on tarjota puitteet sopimuspuolten yhteistyölle GPS- ja Galileo-siviilinavigointi- ja ajanmäärityssignaalien ja -palvelujen, niihin liittyvien lisäarvopalvelujen, tukijärjestelmien ja maailmanlaajuisen navigoinnin ja -ajanmäärityksen tuotteiden edistämisessä, tarjonnassa ja käytössä.

Sopimuksen 20 artiklan 5 kohdassa määrätään seuraavaa: ”Sopimus on voimassa kymmenen vuotta. Vähintään kolme kuukautta ennen ensimmäisen kymmenvuotiskauden päättymistä sopimuspuolten on ilmoitettava toisilleen siitä, haluavatko ne uusia sopimuksen viiden vuoden kaudeksi.” Sopimuksen voimassaolon on määrä päättyä 12 päivänä joulukuuta 2021.

Kesäkuussa 2021 Yhdysvallat ilmoitti olevansa kiinnostunut hakemaan tahollaan valtuutusta jatkaa sopimuksen voimassaoloa. Komissio vastasi syyskuussa, että se pyytää Euroopan unionin neuvostolta valtuutusta uusien sopimusten voimassaoloon.

Euroopan komission tekemä arviointi osoittaa selvästi, että sopimus tarjoaa tärkeän kehyksen EU:n ja Yhdysvaltojen välisen satelliittinavigointia koskevan yhteistyön edistämiseksi ja helpottamiseksi, mikä johtaa molemminpuoliseen hyötyyn.

Sopimus auttaa olennaisesti osapuolia ymmärtämään toistensa satelliittinavigointiympäristöjä ja määrittämään kansainvälistä yhteistyötä koskevia yhteisiä prioriteetteja. Se tarjoaa myös hyödyllisen foorumin aiemman yhteistyön arvioinnille ja tulevien toimien määrittämiselle.

On EU:n edun mukaista uusia tämä sopimus, jotta EU voi jatkaa satelliittinavigointiyhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Tämä aloite on kaikilta osin unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1284/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta 28 päivänä huhtikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696 mukainen.

Asetuksen (EU) 2021/696

- johdanto-osan 67 kohdassa todetaan, että jotta tarjottuja palveluja voitaisiin käyttää parhaalla mahdollisella tavalla, Galileon olisi oltava mahdollisuuksien mukaan yhteensopiva ja yhteentoimiva muiden satelliittinavigointijärjestelmien kanssa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta unionin strategisen riippumattomuuden tavoitteeseen;

¹ EUVL L 348, 31.12.2011, s. 3.

- 48 artiklan 2 kohdassa säädetään, että Galileon ja EGNOSin (Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä) sekä niiden tarjoamien palvelujen on oltava yhteensopivia ja yhteentoimivia muiden satelliittinavigointijärjestelmien ja perinteisten radionavigointikeinojen kanssa, jos tarvittavista yhteensopivuus- ja yhteentoimivuusvaatimuksista on määrätty kansainvälisissä sopimuksissa.

Galileon ja GPS:n radiotaajuuksien yhteensopivuus ja yhteentoimivuus ovat yksi sopimuksen päätavoitteista.

Kansainvälinen yhteistyö on keskeinen osa Euroopan avaruusstrategiaa, joka esitettiin 26 päivänä lokakuuta 2016 annetussa komission tiedonannossa². Siinä todetaan, että komissio ottaa huomioon avaruusjärjestelmien erityisvaatimukset koordinoidessaan taajuuksien jakamista Euroopan tasolla ja kansainvälisellä tasolla.

Euroopan maailmanlaajuiset satelliittinavigointijärjestelmät eli GNSS-järjestelmät ovat merkittävä osa EU:n strategiaa, jolla pyritään varmistamaan turvallinen, saumaton, taloudellinen ja ympäristöystävällinen navigointi koko maa-, meri- ja ilmaliikenteen infrastruktuurissa. Satelliittinavigointia koskevien yhteistyösopimusten tekeminen muiden sellaisten maiden kanssa, jotka kehittävät omia GNSS-järjestelmiään ja joihin myös Yhdysvallat lukeutuu, on osa unionin kansainvälistä GNSS-strategiaa.

Yhdysvallat on tärkeä kumppani ja läheisin Galileolle GNSS-palveluja tarjoava kumppani.

Tässä ehdotuksessa ei säädetä omistus- tai päätöksenteko-oikeuksien siirtämisestä Yhdysvalloille.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksessa otetaan huomioon myös EU:n ja Yhdysvaltojen uusi toimintasuunnitelma kansainvälisen muutoksen aikaansaamiseksi. Toimintasuunnitelma on tässä yhteydessä merkityksellinen, koska siinä kannustetaan unionia ja Yhdysvaltoja tekemään yhteistyötä teknologian, kaupan ja standardien alalla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 189 artikla ja 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohta.

Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ”unionin toimen ... oikeudellisen perustan valinnan on perustuttava sellaisiin objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena ja joihin kuuluvat toimen tarkoitus ja sisältö”.³

SEUT-sopimuksen 189 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: ”Edistääkseen tieteellistä ja teknistä kehitystä, teollisuuden kilpailukykyä ja politiikkojensa toteuttamista unioni kehittää eurooppalaisen avaruuspolitiikan. Se voi tätä varten edistää yhteisiä aloitteita, tukea

² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Avaruusstrategia Euroopalle, COM(2016) 705, 26.10.2016.

³ Esimerkiksi tuomio asiassa C- 263/14, Euroopan parlamentti v. neuvosto, (Tansanian merirosvoja koskeva sopimus) ECLI:EU:C:2016:435, 43 ja 44 kohta.

tutkimusta ja teknologista kehittämistä sekä sovittaa yhteen avaruuden tutkimuksen ja käytön edellyttämiä toimia.”

Sopimus on tämän kohdan mukainen, mikä käy ilmi sen 1 artiklassa, jonka mukaan sopimuksen ”tarkoituksena on tarjota puitteet sopimuspuolten yhteistyölle GPS- ja Galileo-siviilinävigointi- ja ajanmäärityssignaalien ja -palvelujen, niihin liittyvien lisäarvopalvelujen, tukijärjestelmien ja maailmanlaajuisen navigoinnin ja -ajanmäärityksen tuotteiden edistämiseksi, tarjonnassa ja käytössä”. Lisäksi artiklassa todetaan, että sopimuspuolet ”aikovat toimia yhdessä sekä kahden- että monenvälisissä yhteyksissä tässä sopimuksessa määrättyllä tavalla edistääkseen ja helpottaakseen kyseisten signaalien, palvelujen ja laitteiden rauhanomaista käyttöä siviili-, kaupallisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin yhteisten turvallisuuteen liittyvien etujen mukaisesti”. SEUT-sopimuksen 216 artiklan 1 kohdan nojalla ja kyseisen sopimuksen 189 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi EU:lla on toimivalta päättää omasta puolestaan sopimuksen uusimisesta.

Menettelyllinen oikeusperusta sopimuksen uusimiselle EU:n puolesta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan v alakohta. Komission ei tarvitse pyytää neuvostolta valtuutusta neuvotella sopimuksen uusimisesta SEUT 218 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Sopimuksen 20 artiklan 5 kohdassa ei määrätä neuvotteluista vaan pelkästä ilmoittamisesta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yksittäiset jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa ehdotuksen tavoitteita seuraavista syistä:

- Galileo on unionin omistuksessa, ja sen useiden kymmenien miljardien eurojen suuruisiksi arvioidut kustannukset rahoitetaan eurooppalaisena aloitteena, jota komissio hallinnoi avaruuspolitiikan yhteydessä.

- Galileo-järjestelmä ja sen palvelut eivät ole minkään yksittäisen jäsenvaltion tarjoamia. Uusittavan sopimuksen soveltamisalaa ei sen vuoksi voida rajoittaa vain yhteen jäsenvaltioon tai jäsenvaltioiden ryhmään, vaan se koskee koko unionia, ja sillä voi olla jopa maailmanlaajuisia vaikutuksia.

- Avaruusalan teollinen ja tekninen osaaminen jakaantuu useisiin jäsenvaltioihin, eikä mikään niistä pysty itse hallitsemaan koko alaa. Ellei toimintaa koordinoita ja tietoja jaeta, vaarana on, että Yhdysvaltojen kanssa sovittavat ratkaisut ovat puutteellisia.

Ehdotuksen tavoitteet saavutetaan paremmin unionin toimilla seuraavista syistä:

- Galileo-järjestelmän infrastruktuuri on käytössä kaikkialla maailmassa, ja sen turvallisuus ja suojaaminen riippuvat pitkälti siitä, noudatetaanko unionissa ja kaikissa sen jäsenvaltioissa yhdenmukaisia suojausvaatimuksia, tarvittaessa Yhdysvaltojen tuella.

- Koska komissio toimii unionin puolesta ohjelman hallinnoijana ja vastaa järjestelmästä, sillä on paremmat edellytykset toteuttaa kaikki kohtuulliset toimenpiteet yhdenmukaisuuden varmistamiseksi. Ellei siitä huolehdita, turvallisuusriskit kasvavat ja unionia ja sen jäsenvaltioita voidaan vaatia korvausvastuuseen vakavien häiriötilanteiden sattuessa.

Kantojen, jotka komissio esittää unionin puolesta sopimuksen 13 artiklan nojalla perustetuissa työryhmissä, tavoitteena on unionin sisäisen yhdenmukaisuuden varmistaminen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ei sovelleta

- **Toimintatavan valinta**

Sopimuksen uusiminen on ainoa tapa varmistaa Yhdysvaltojen kanssa satelliittinavigoinnin alalla ylläpidettävien suhteiden yhdenmukaisuus EU:n laajuisesti. Suurin osa sotilassatelliittinavigointi- ja -ajanjärjestyspalveluista on jätetty sopimuksen ulkopuolelle.

Sopimuksen yhdenmukainen soveltaminen on erityisen tärkeää, kun on kyse osapuolten toteuttamista toimenpiteistä, jotka koskevat siviilisatelliittinavigointi- ja -ajanjärjestys-signaaleja ja -signaalin tarjoajia, siviilisatelliittinavigointi- ja -ajanjärjestyspalveluja ja tällaisten palvelujen tarjoajia, tukijärjestelmiä, lisäarvopalveluja ja niiden tarjoajia sekä maailmanlaajuisen navigoinnin ja ajanjärjestyksen tuotteita.

EU:n toiminnasta tehdyssä sopimuksessa ei määrätä muista toteuttamiskelpoisista vaihtoehdoista suhteiden sääntelemiseksi kolmannen maan kanssa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Tämä aloite ei ole osa REFIT-ohjelmaa.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio on käsitellyt sopimuksen uusimista GNSS-ohjelmakomiteassa.

Komissio on myös kuullut neuvoston yhdistettyjen kuljetusten työryhmää ja neuvoston avaruustyöryhmää.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Tiivistelmä saaduista ja huomioon otetuista asiantuntijalausunnoista

Unionin on aiheellista ja toivottavaa uusaa sopimus. Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka ovat vanhentuneita tai joita ei voida hyväksyä tai jotka estävät sopimuksen uusimisen.

- **Vaikutustenarviointi**

Ensimmäinen vaihtoehto on olla ryhtymättä mihinkään toimiin sen suhteen, että jäsenvaltiot ja Yhdysvallat ovat ilmaisseet haluavansa uusia sopimuksen. Tätä voitaisiin pitää uhmakkaana eleenä, mikä voisi vaarantaa Galileon ja GPS:n yhteensopivuuden, viivästyttää niiden yhteentoimivuutta koskevaa yhteistyötä tai lopettaa sen kokonaan ja mahdollisesti viivästyttää Galileon toimintavalmiuden saavuttamista.

Toinen vaihtoehto on uusaa nykyinen sopimus. Tämä vaihtoehto valitaan seuraavista syistä:

- Galileo- ja GPS-järjestelmiä on kehitetty ja kehitetään edelleen. Näihin järjestelmiin liittyvän yhteistyön jatkaminen on tarpeen useista syistä, muun muassa yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi.

- Yhdysvallat on unionin ensisijainen kumppani satelliittinavigoinnin alalla.

- Yhdysvallat ja unionin jäsenvaltiot eivät vastusta sopimuksen uusimista.
- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Tämä aloite ei ole osa REFIT-ohjelmaa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Nykyisen sopimuksen kymmenen soveltamisvuoden aikana mihinkään sen alaisiin toimiin ei ole tarvittu rahoitusta kummaltakaan osapuolelta.

Rahoitusta ei tarvita myöskään sopimuksen seuraavan viisivuotiskauden aikana.

Talousarviovaikutukset rajoittuvat hallinnollisiin kustannuksiin, joista vastaa aina se osapuoli, jonka vastuualueeseen kulloinenkin tehtävä kuuluu. Kaikki hallinnolliset kustannukset liittyvät virkamatkoihin. Kaikki sopimukseen liittyvät komission virkamatkot maksetaan virkamatkojen kokonaismäärärahoista eikä Galileo-ohjelman toimintamenoja koskevasta EU:n avaruusohjelma-asetuksen budjettikohdasta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Tässä sopimuksen uusimista koskevassa ehdotuksessa ei säädetä Galileo-ohjelman omistusoikeuksien tai päätöksenteko-oikeuksien siirtämisestä Yhdysvalloille.

Ehdotuksessa ei anneta Yhdysvalloille oikeutta osallistua EU:n GNSS:ään liittyviin ohjelmakomiteoihin tai työryhmiin.

Ehdotuksessa ei anneta Yhdysvalloille mahdollisuutta osallistua Galileon PRS-palveluun (julkisesti säännelty palvelu) liittyviin foorumeihin, työryhmiin tai keskusteluihin.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välisen Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämistä, tarjontaa ja käyttöä koskevan sopimuksen uusimisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 189 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän¹,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto hyväksyi päätöksellä 2011/901/EU² Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välisen Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämistä, tarjontaa ja käyttöä koskevan sopimuksen³ tekemisen. Sopimus allekirjoitettiin Dromoland Castlessa Irlannissa 26 päivänä kesäkuuta 2004, ja se tuli voimaan 12 päivänä joulukuuta 2011.
- (2) Sopimuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaisesti sopimus on voimassa kymmenen vuotta, ja vähintään kolme kuukautta ennen ensimmäisen kymmenvuotiskauden päättymistä osapuolten on ilmoitettava toisilleen siitä, haluavatko ne uusia sopimuksen viiden vuoden kaudeksi. Sopimuksen voimassaolo päättyi 12 päivänä joulukuuta 2021.
- (3) Kumpikin osapuoli on vahvistanut haluavansa uusia sopimuksen viiden vuoden kaudeksi ilman mitään muutoksia sopimukseen. Sopimuksen sisällön olisi pysyttävä ennallaan uudella kaudella. Sopimuksen jatkuvuuden turvaamiseksi tämän päätöksen olisi tultava voimaan kiireellisesti, ja sitä olisi sovellettava 12 päivästä joulukuuta 2021.
- (4) Sopimuksen uusiminen olisi sen vuoksi hyväksyttävä unionin puolesta,

¹ EUVL C , , s. .

² Neuvoston päätös 2011/901/EU, annettu 12 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välisen Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämistä, tarjontaa ja käyttöä koskevan sopimuksen tekemisestä (EUVL L 348, 31.12.2011, s. 1).

³ Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välinen sopimus Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämisestä, tarjonnasta ja käytöstä (EUVL L 348, 31.12.2011, s. 3).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Amerikan yhdysvaltojen välisen Galileo- ja GPS-satelliittinavigointijärjestelmien ja niihin liittyvien sovellusten edistämistä, tarjontaa ja käyttöä koskevan sopimuksen uusiminen viiden vuoden kaudeksi.

2 artikla

Komission puheenjohtaja toimittaa unionin puolesta Amerikan yhdysvalloille sopimuksen 20 artiklan 1 kohdan mukaisen diplomaattisen nootin ja antaa seuraavan ilmoituksen: ”Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1 päivänä joulukuuta 2009 Euroopan unioni on korvannut Euroopan yhteisön, jonka seuraaja se on, ja se käyttää mainitusta päivästä alkaen kaikkia Euroopan yhteisön oikeuksia ja ottaa vastatakseen kaikki Euroopan yhteisön velvoitteet. Sopimuksen tekstissä olevat viittaukset ”Euroopan yhteisöön” katsotaan siten tilanteen mukaan viittauksiksi ”Euroopan unioniin”.”

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sitä sovelletaan 12 päivästä joulukuuta 2021.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

Rahoitus selvitystä ei ole, koska tähän sopimukseen ei liity kustannuksia, lukuun ottamatta matkakustannuksia, jotka maksetaan virkamatkojen kokonaismäärärahoista eikä Galileo-ohjelman toimintamenoja koskevasta EU:n avaruusohjelman budjettikohdasta.